Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6835

ISTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: Istanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Çarşamba 25 Ağustos 1943

Kebek Konferansı Dün Sona Erdi

Neşredilen tebliğde konferansca verilen mühim kararların yakında büyük taarruz hareketleri halinde görüleceği tasrih ediliyor

Kanada Meclisinde

Roosevelt'le Churchill bugün birer nutuk söyliyecekler

Gene Churchill veya Eden'in Moskovaya giderek Stalin'e izahat verecekleri umuluyor

Amerika Cumhur Reisi Mr. Roosevelt

Quebec 24 (a.a.) — Bugün Quebec'te Reis Roosevelt ve Churchill taraflarından neşredilen deklârasyonun metni aşağıdadır:

Kanada hükûmetinin misafirperver himayesi altında 11 ağustosta Quebec'te açılan İngiliz - Amerikan harb konferansı şimdi mesaisini bitirmiştir.

Geçen mayıs ayı sonunda Reisle Başvekil arasında Washington'da akdedilen toplantıdanberi cereyan eden memnunluk verici bir çok olayların aydınlattığı dünya hareketlerinin hepsi tamamile gözden geçirilmiştir.

İki milletin, hava, deniz ve kara kuvvetlerinin peyderpey harekete geçmelerini temin edecek gerekli tedbirlerin hepsi alınmış bulunmaktadır. Dünyanın bir çok kısımlarında bu kuvvetlerin girift ve devamlı surette düşmana karşı harekette bulundukları gözönünde tutularak, harbin sevk ve idaresi gaye ve metodları üstünde tam bir vahdet muhafaza edilmesi mutlak surette lüzumlu

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Her taraftan taarruz

Bu satırlar yazılırken henüz neticesi resmî bir tebliğle ifade ve ilân olunmamış olmakla beraber şimdiye kadar gelen haberlerden Quebec konferasının askerlik bakımından vardığı kararlar yukarıya koyduğumuz üç kelimelik başlıkla hulâsa olunabilir: Mihver devletlerine her taraftan taarruz.

Bu devletlerden İtaiya yarıyarıya savaş dışı edilmiş vaziyette olduğu için ona karşı yapılacak muameleler askerî ve siyasî hamlelerle bu memleketi ya onun istediği gibi bizzarure natamam mahiyetli bir sulh ile, yahud Müttefiklerin istediği gibi kayıdsız şartsız teslim esasında bir mütareke ile kâmilen harb dışı bir vaziyete sokmak gayesine yürüyecektir. En kısa yoldan Balkanlara atlamak ve oradan Almanyayı tazyika imkân bulmak istiyen Müttefiklere göre şimdilik cenubî İtalyayı şu veya bu suretle, yani ya cebren, yahud İtalyanın rızasile ele geçirmek başlıca hedef olsa gerektir. Bununla beraber faşizmin yıkılışından sonra İtalya kendi içindeki kaynaşmalarla hergün biraz daha Müttefiklerin maksadlarını daha geniş ölçüde geliştirecek bir yolda yürüyor. Yakın bir gelecekteki hükûmet değişmelerinde önemli bir mevki alması ihtimali olan Kont Sforça gibi siyaset adamları İtalyan mukadderatının Birleşik devletlere tevdii kanaatindedirler.

Quebec konferansında İtalyan vaziyetinin de ehemmiyetle tetkik edilmiş olduğunda şüphe yoktur. Ancak dediğimiz gibi, Müttefiklere göre İtalya yarıyarıya halledilmiş bir mesele olduğundan onun Quebec konferansında işgal ettiği mevki, bundan sonra merkezî Avrupaya ulaşmağı istihdaf edecek askerî hareketlere alâkası derecesile gözönünde tutulmuş olacaktır. Onun içindir ki konferansta her taraftan taarruz kelimelerile hulâsa ettiğimiz kararlar şu hedeflere yöneltilmiştir:

1: — Balkanlardan merkezî Avrupaya ve binnetice Almanyaya,

2: — Garbda şimal ve Manche denizleri kıyılarından Avrupa içine ve binnetice Almanyaya,

3: — Uzakdoğuda Japonyaya.

Bu sayı silsilesi tamam olmak için Almanyanın şark cephesinde Rusyaya karşı en çetin müdafaa muharebeleri vermekte, yani oradan dahi merkeze doğru tazyik olunmakta bulunduğunu hatırlamaklığımız lâzımdır. Quebec konferansı konuşmaları nihayet bulurken Rusların bir türlü durup dinlenmek bilmiyen büyük gayretlerle Harkof şehrini de işgal etmiş olduklarını düşünür ve iki bin kilometrelik bir cephe üzerinde hesabsız insan ve malzeme fedakârlığına mal olan cehennemî harb sahnelerinin dalgalanmakta devam ettiğini gözönüne alırsak bu İkinci Cihan Harbinde şark cephesinin hâlâ birinci önem derecesini muhafaza ettiğini ve hâlâ Müttefikler hesabına Rus faktörünün oynamakta olduğu tesirli rolün büyüklüğünü anlamış oluruz. Onun içindir ki Müttefikler bütün dedikodulara rağmen Kanada konferansında Avrupa garbından bir cephe açmak kararile Sovyetleri tatmin etmeği pek lüzumlu görmekten kendilerini alamamışlardır. Hiç olmazsa konferanstan sızarak az çok inanılmağa lâyık olan haberler bu merkezdedir.

Uzakdoğuda Japonyaya karşı önümüzdeki kıştan itibaren tatbik edilecek taarruz hareketlerini belirten konferans kararları ise Amerikan efkârını ve milliyetçi Çini tatmin etmek bakımından zarurî idi. Şimdiden İngiliz donanmasından ayrılan kuvvetli bir filonun Uzakdoğu sularına hareket etmiş olduğu daha evvel bildirilmişti. Böylelikle Quebec konferansı bütün cephelerde taarruz parolasile nihayetlenmiş oluyor demektir.

Bu kararlar aynen tatbik olundukları takdirde tarihin hiç kaydetmediği şekil.

Yunus Nadi ABALIOĞLU

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Berline çok ağır bir gece akını

Evvelki gece Alman başşehrine 2000 ton bomba atıldı

Müttefik uçakları cenub İtalya, Sardunya ve Oniki adalara taarruz ettiler

Evvelki gece çok ağır surette bombardıman edilen Berlinden bir manzara

Londra 24 (B.B.C.) — Dün gece İngiliz hava kuvvetlerine mensub bombardıman uçakları Berline ağır bir akın yapmışlardır. 58 bomba uçağımız üssüne dönmemiştir. Bu taarruz harbin başından beri bu şehre yapılan 73 üncü akındır. Fakat bu, şimdiye kadar yapılanların en şiddetlisi olmuştur. Bundan evvelki son sekiz akın münhasıran Mosquito,

(Arkası Sa. 3; Sü. 7 de)

Mihverin aldığı tedbirler

Danimarkanın işgali şiddetlendi

İtalyan hükûmeti Romanın bütün askerî tesislerden tecrid olunduğunu bildirdi

Stockholm 24 (a.a.) — Almanlar bugün Kopenhag şehrini askerî işgal altına almışlardır. Şehre 40 - 50 bin kişilik bir kuvvet gönderilmiştir. Bu hâdise, son grevlere ve baltalama hareketlerine karşı alınan ilk tedbir sayılmaktadır.

Roma askerî tesislerden tecrid ediliyor

Zurich 24 (a.a.) — Romadan bildiriliyor:

Stefani ajansına göre, İtalyan hükûmeti İsviçre hükûmetile Papalık makamına müracaat ederek, Roma'nın, açık şehir muamelesine tâbi tutulması maksadile, askerî tesisattan tecridi hakkında aşağıdaki tedbirleri aldığının Londra ve Washington hükûmetlerine bildirilmesini istemiştir:

1 — Romanın müdafaa tesisleri faaliyetten çıkarılmıştır

2 — İtalyan ve Alman komutanlıklarile kıt'aların nakli devam etmektedir. ve şehirde yalnız asayişin muhafazasına memur bir garnizon bırakılacaktır.

3 — Roma demiryolu şebekesi artık askerî nakliyat ve asker indirip bindi-

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Üniversiteden ayrılan ecnebi profesörler

Mukavelesi bitenlerden bir kısmı memleketlerine gidiyor

Üniversite Rektörü profesör Tevfik Sağlam dün bir muharririmize Üniversiteyi ilgilendiren muhtelif işler etrafında şu beyanatta bulunmuştur:

«— Üniversite, benim yabancı olduğum bir muhit değildir. Bununla beraber, resmî vazifemin icab ettirdiği şekilde, bütün işlerle yakından meşgul olmaktayım. Bir yandan arkadaşlarımla tanışıyor, diğer taraftan Üniversiteye bağlı müesseseleri tetkik ediyorum. Henüz bu tetkiklerimi bitirmedim. Normal günlük işler dışında, şimdilik söylenecek birşey yoktur. Yeniden bazı profesörlerin istifa edeceğine dair bir takım şayiaların hiç bir aslı esası olmadığını söyliyebilirim. Kanunî yaş haddi dolayısile tekaüd edilen profesör Akil Muhtar ve

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Kızılayın İzmirde Buca kampı

Kampta dinlenen ve bakılan öğretmenlerle yüzlerce talebe bir arada

(Yazısı 3 üncü sahifemizdedir)

Mesina şehrinde bir taraftan Mesina boğazını gözetliyen nöbetçi

Akdenizde yeni taarruz hazırlıkları gelişti

General Montgomeri «Yakında taarruza geçeceğiz!» diyor — İtalya, Yunanistan ve Giride taarruz edilmesi muhtemel

Şark cephesinde sokak muharebeleri

Quebec 24 (a.a.) — Kanada sansüründen geçtikten sonra Quebec konferansı hakkında şu haberler verilmektedir:

Napoli, Taranto ve Brendiziye karşı denizden yapılacak cehennemî bombardımanlarla beraber aynı zamanda Akdenizde icra edilecek ihrac hareketlerinin pek yakın olduğuna burada muhakkak nazarile bakılmaktadır.

İtalyaya karşı yapılacak taarruz işaretinin burada verilmesi beklenmektedir. Her nekadar İtalyanın Akdenizde girişilecek Müttefik taarruzunun başlıca hedefini teşkil etmesi muhtemel ise de, Ortaşarktaki Müttefik kuvvetlerin Yunanistan ve Giride karşı hücuma geçmeleri de kuvvetle umulmaktadır.

Montgomery «Yakında taarruza geçeceğiz!» diyor.

Cezayir 24 (a.a.) — Catane'da çıkan «8 inci ordu haberleri» gazetesinin bildirdiğine göre, General Montgomery, or-

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Harkofun batısında

Almanlar karşı taarruza geçtiler; bir Rus kolordusu imha edildi, külliyetli esir ve malzeme alındı

Berlin 24 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Mius cephesinde şiddetli muharebeler devam etmektedir. Kıt'alarımızın tankların yardımile yaptığı bir karşı taarruz, düşmanın inadlı mukavemetine rağmen kaybedilen bir arazinin geri alınmasile neticelenmiştir.

İzium dolayında bolşevikler öğleden sonra büyük zırhlı kuvvetlerle yeniden taarruza geçmişlerdir. Yapılan şiddetli muharebeler neticesinde açılan hafif gedikler kapatılmış ve 133 düşman tankı tahrib edilmiştir.

Harkof bölgesinde Alman kıt'aları bir karşı taarruzla düşmanı şehrin cenubuna

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Dün geceki cinayet

Yeniköyde, bir kadın yüzünden iki kişi öldürüldü

Dün akşam geç vakit Boğaziçinde Yeniköyde iki kişinin ölümü ile neticelenen feci bir cinayet olmuştur. Yeniköyde Saidpaşa sokağında 47 numaralı evde oturan Yorgiya isminde bir kadın iki senedenberi Sotiri isminde bir adamla beraber yaşıyormuş. Bundan üç ay evvel, Konya Maliye varidat başmemurluğundan mütekaid Hüseyin Hüsnü isminde birisi, Yorgiyanın evine kiracı olarak yerleşmiştir.

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Kalpazanlardan ikisi, sahte altınlarla beraber

Gümüşten altın yapan şebeke

Eski 5 kuruşlukları yaldızlıyarak altın yerine satanlar yakalandı

İstanbul zabıtası, dün mühim bir altın sahtekârlığını meydana çıkarmıştır. Kapalıçarşıda kuyumculuk yapan Nobar, Terziyan ile Recai Şan, Avni ve Hüsnü adlarında dört arkadaşın aralarında bir anlaşma yaparak gümüş mecidiye ve on kuruşlukları altın suyuna

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Maraş vapuru limanımıza geldi

İngiltereden alınan beş bin tonluk Maraş vapuru limanımıza mal yüklü olarak gelmiştir.

Köy - Ziraat Davamız

Hakikat böyle değildir!

Yazan:

Feridun Osman Menteşeoğlu

Yeni hasad, ve mahsul bolluğu hakkındaki haberler, bir çok muharrir arkadaşın karihasını gıcıkladı. İstanbul hesabında -iktısadî bünyemizin kaderini temelleştirecek fiat çaprazı ve ticarî politika · tamamen açıkça bırakılmakla beraber- yarınki piyasaya ve hububatın nasıl kullanılması gerektiğine dair epeyce yazılar görüldü. Bazı arkadaşlar sevinç içinde: Harmanlar o derece bereketlidir ki buğdayın ucuzlaması diğer gıda maddeleri fiatını da düşürecek ve -artık pahalılık da bu kadar nezaketsiz değil ya!- şu hali görerek bizim diyardan kalkıp gidecek!

Bir kısmına bakılırsa bu bolluk içinde ekmek tahdidinin, hatta hükûmet tarafından tevzi şeklinin manası kalmamıştır. Karne usulünü hemen lâğvetmeliyiz ve ekmeği -Bulgaristan, Rumanya, Almanyada olduğu gibi?- yüzde yüz buğday olarak vermeliyiz. Bu arkadaşın İstanbul şehrinde hâlâ karışık ekmeğin her fırında muntazaman bulundurulmasının bile temin edilemediğinden habersiz olduğu anlaşılıyor!

Gene ayni arkadaşın «Mahsulümüz bol olsa da neye yarar? Koyacak silomuz yok, taşıyacak trenimiz yok!» diye yanıp yakılması fikre batan iri çaplı tezadlardandır.

Başka bir refikimiz ise bir taraftan köylünün bugünkü mutlu durumundan dolayı düğün bayram ettiğini tafsillendirirken, diğer yandan henüz mahsulünü serbest satmak imkânını elde edemiyen çiftçinin Ziraat Bankası taksitlerile, yol, bina ve ağnam vergileri yüzünden pek çok sıkıştığına dair açık mektub neşrediyor.

Bütün görüş tarzlarile kanaatlere hürmet etmek borcumuzdur. Buna rağmen, nihayet Türkiyenin istihsal yekûnu gibi keyfiyet meçhulü bulunmıyan bir bütünle, ona dayanmış bir fiat ve iaşe sistemi üzerinde bu kadar dağınık müşahede ve bu kadar ayaküstü hükümlerin bize biraz hayret, fakat daha çok hayranlık verdiğini saklıyamıyacağız. Hayretimizin sebebi meydandadır. Hayranlığımızı ise 18 milyonun ekmeği ve 12-13 milyonluk bir köylü kütlesinin talihi üzerinde bu derece kolay, rahat ve işkilsiz düşünebilmemiz doğuruyor.

Evvelâ hangi görülmemiş bolluk? Orta Anadoluda en mühim buğday bölgemizi dolaşan Ziraat Vekili, harmanları «bereketlice» diye tavsif ediyor. Hasad bitmemiştir, hububat yekûnu hakkında -eylûl ortalarına kadar- bizim değil, hükûmetin elinde dahi kat'î rakamlar bulunamaz. Gene ilâve etmekten kendimizi alamıyoruz ki bu yıl buğdayın fazlalığı, tütün ve pamuk gibi baş mahsullerimiz de dahil olmak üzere diğer zeriyatın mühim bir kısmı feda edilmek pahasına elde edilmiştir. O halde çiftçinin bu derece külfet ve fedakârlıkla kaldırdığı mahsulün fiatı indirilince piyasada yapacağı tesir elbette çok büyük olmak lâzım gelir: Hakikaten de öyle olacaktır. Çünkü buğdayın düşmesile beraber çok mühim bir iktısad amili de yuvarlanacaktır. Köylünün satınalma kabiliyeti... Netice böyle olunca -sebze, meyva, ve yağdan hayvana kadar- gene köylünün yetiştirdiği gıda maddelerinin de ucuzlamasından daha tabiî bir şey olamaz. Pahalılık belâsının ortadan kalkması hesabına özlenen değişiklik ise asla bu değildir. Köylünün, büyük istihsal unsuru olarak hizmetine devam edebilmesi için onu pazarlara köle olmaktan kurtarmak ve binaenaleyh bütün mahsulüne, umumî fiat örgüsü içinde, emeğini karşılar bir kıymet vermek mecburiyetindeyiz.

Ucuzluğun ölçüsü bahsinde, hükûmetin bütün bir milleti beslemek zaruretile verebildiği ekmeğe konulan fiatla, mamul eşya değerine tekabül edebilmek üzere bir piyasa kıymeti teşkil eden buğday fiatını birbirine karıştırmamalıdır. Kaldı ki devlet müdahaleleri veya güdümü, ve harb ekonomisi disiplininden sonra piyasa nâzımı olan tek bir madde de kalmamıştır.

Fiatların bir çoğunu biz kendimiz, bilerek, yükselttik. Onları bugün indirmek artık elimizde değildir. Son haddine kadar gerilen dünya iktısadî düzeni ileride harb çemberinden kurtularak tabiî şartlara doğru gevşerse bizim fiat sistemimiz de ona uyacaktır. Şimdi buğdayın düşmesi, belki nisbî bir ucuzluk yapar, fakat köylünün iflâs etmesi ve gelecek hasadda bizi elimiz böğrümüzde bırakması tehlikesini de beraberinde taşıyarak...

Ekmek tahdidinin ve hükûmetçe tevzii usulünün kaldırılması bugünkü şartlar içinde kolay cesaret edilir bir karar değildir. Yukarıda da işaret ettiğimiz gibi, henüz ne hasadın sonu gelmiştir, ne de 1944 yazına kadar bize yetecek mahsulü ambarlamışızdır. Böyle iken iç cephenin en kuvvetli muvazene ve istikrar unsuru olan ekmek davasını, hayalî hesablara feda ederek bir devlet meselesi olmaktan çıkaramayız. Geçen sene, İstanbulda ekmek tevzii işinin -serbest piyasaya değil- İstanbul Belediyesine havale edilmesi ihtimali karşısında bile ne büyük telâşlara düştüğümüzü nekadar çabuk unuttuk? Bu kadar nazik bir hayat davasını bizzat devletten başka hiç bir teşekküle emniyet edemeyiz. En doğru şekil, şüphesiz bugün olduğu ve günden güne daha iyi nizamlanmakta bulunduğu gibi, ekmeğin her tarafta hükûmet tarafından tevzîidir. Eğer hakikaten bu seneki mahsul, gelecek hasadın sonuna kadar bol bol yetecek miktarda ise ekmek istihkakını artırmak elbette mümkün olur. Hatta böyle bir karar -şu ve bu hesablarla- belki buğday fiatlarını da koruyacak bir tedbir olabilir.

Mahsulün, hasad, ambarlama, ve dağıtılması bahislerine ayrı bir yazımızda tekrar temas edeceğiz. Şimdilik şu kadarını kaydetmek isteriz ki; Türk milleti Anadolu üzerinde sekiz on asırdır bu yılkinden çok daha fazla harmanlar kaldırmış, ambarlamış, memleketin şarkından garbından başka -500 sene evvel!- orta Avrupaya kadar ordu erzakı göndermiş bir cemiyettir. Biz bu seneki hasadı da pekâlâ ambarlara koyar ve ihtiyac yerlerine yollıyabiliriz. Dava, vasıta tedarikinden ziyade işin ruhunu ve mizacını kavramış bir teşkilâtın iyi işlemesindedir. Bunu da pek çok büyük işler başarmış olan Saracoğlu hükûmetinin realizmi uhdesine almıştır. O hükûmet ki her ihtiyac yerine zamanında erzak yetiştirmek kudretinde olduğunu pek çok vesilelerle ispat etti.

Feridun Osman MENTEŞEOĞLU

Şehir haberleri

Köylüye tevzi edilecek manifatura

Vekâlet bu hususta bir talimatname hazırladı

Ticaret Vekâleti, Vekâletin Hindistandaki mümessili vasıtasile satın almış olduğu pamuklu mensucatın tevziatı hakkında bir talimatname hazırlamıştır. Eşyayı almak üzere her vilâyet birer mutemed tayin edecektir. Vilâyetlere tevziat İstanbulda İthalât ve İhracatçılar umumî kâtibliklerince yapılacaktır.

Valiler bu eşyayı köylüye ve şehirliye olmak üzere ikiye ayıracak ve tevzi şeklini de kendileri tesbit edeceklerdir. Bedeli yatırılır yatırılmaz vilâyetler hisselerine isabet eden malları alacaklardır. Kâr miktarı ithalâtçılar için konulmuş olan kâr haddini geçmiyecektir.

Belediye emeklilerine kömür ve odun veriliyor

Belediye emeklilerine kömür, odun, kaput bezi ve saire tevziine başlanılmıştır. Alâkalıların evrakı müsbite ile müracaatleri lâzım gelmektedir.

Yeni nahiye teşkilâtı

Dahiliye Vekâleti yeni bir nahiye teşkilâtı kanunu lâyihası hazırlamıştır. Bu lâyihaya göre, nahiye müdürlüklerine 30 yaşına basmış, askerlik vazifesini yapmış, lise mezunları bulunmadığı takdirde orta mekteb mezunları tayin edilecektir. Nahiye müdürlerinin maaşları 20 ile 60 lira arasında olmak üzere 7 sınıfa taksim edilmiştir.

İki tifüs vak'ası

Dün şehrimizde iki tifüs vak'asına tesadüf edilmiştir.

Unlara karıştırılan kepekler

Belediye ,dün kazalara gönderdiği bir tamimde Ofisin piyasaya fazla miktarda kepek çıkardığını, hayvan sahiblerine satılacak bu kepeklerin fırıncılar tarafından alınıp ekmeğe karıştırılmasına meydan verilmemesini bildirmiştir.

Şehir Tiyatrosunda hazırlık

Bu sene Şehir Tiyatrosu komedi, dram, halk ve çocuk temsilleri namile üçe ayrılacak, dram kısmı eski binada, komedi kısmı Ses sineması binasında, halk ve çocuk temsilleri de Tepebaşındaki Asri sinemada verilecekti. Fakat Belediye satın aldığı Ses sineması binasındaki müstecirini tahliyeye razı edemediğinden şimdilik bu üçüncü temsil geri kalmıştır. İleride bir anlaşmaya imkân bulunmazsa bu temsiller dram ve komedi kısmı temsilleri arasında ve muayyen günlerde verilecektir.

Kıymetli san'atkârımız Hazım iyileştiğinden bu sene bazı temsillerde rol alacaktır.

Kamyon ve otomobil lâstiği geldi

İngiltereden İskenderun limanına mühim miktarda kamyon ve otomobil lâstiği gelmiştir. Gümrükten çıkarılacak olan bu lâstikler derhal vilâyetlere sevkedilerek ihtiyacı bulunanlara tevzi olunacaktır.

Alemdağ civarındaki köylülerin istekleri

Üsküdar kazası parti reisi Lûtfi Aksoy Alemdağı ve civarı köylülerile bir toplantı yaparak köylülerin ihtiyacları etrafında kendilerile bir konuşma yapmıştır. Köylüler mıntakalarında buğday ve saire gibi mahsullerin yetişmediğini söylemişlerdir. Lûtfi Aksoy, bu köylere aid arazinin ne gibi mahsullerin ekime elverişli olduğuna dair fennî toprak tahlilleri yapılmasını vilâyet ziraat müdürlüğünden istemiştir. Bunun neticesine göre ekim yapılacaktır.

Nuri Demirağ Gök okulunda uçuş bayramı

Nuri Demirağ Gök okulunun Yeşilköydeki meydanlarında pazar günü büyük uçuşlar yapılacaktır. Bu uçuşlarda, Üniversitenin muhtelif fakültelerinden ve Yüksek Mühendisle Teknik okulu makine ve tayyarecilik sınıflarından olup uçuculuk kursu gören ilk kafile gençlerin «tek başına tayyare kullanmaları» gösterilecektir. Bu gençlere uçuş cüzdanı ve rozet verilecek ve and içme merasimi yapılacaktır. Bundan sonra ikinci kafile gençlerin de uçuşa başlama merasimi icra olunacaktır.

Törene öğleden evvel başlanacak, uçuşlar ve merasim akşama kadar devam edecektir.

Bütün yurddaşlar, bu güzel törende bulunmak üzere mektebin müessis ve müdürü Nuri Demirağ tarafından davet olunmaktadır.

İngiltereden Fuar için gönderilen mesaj

Bundan bir müddet evvel memeketimize Halk Partisinin misafiri olarak gelmiş ve Millî Şefimiz tarafından kabul edilmiş bulunan İngiliz kültür heyeti reisi Sir Malcolm Robertson, İzmir Enternasyonal Fuarının açılması ve Fuarda İngiliz kültürüne aid bir çok eserin teşhiri münasebetile Türkiyede bulunan kültür heyeti mümessilliğine bir mesaj göndermiştir.

Düzeltme

General Erkiletin dünkü sayımızda çıkan makalesinin üçüncü sahifedeki mabadinde, ikinci sütunun 35 inci satırında başlıyan satır şöyle olacaktır:

«Çünkü görülüyor ki, doğu cephesindeki Alman orduları bilerek ve anlıyarak şevkle dövüşmekte ve son dakikada en müşkül ric'atleri en mükemmel şartlarla acelesiz yapmaktadır.»

GÜNÜN MEVZULARI

Müttefiklerin kaybettikleri ve yeni yaptıkları gemiler

Yazan: **ABİDİN DAV'ER**

Geçenlerde Cumhuriyet'in «Hem nalına, hem mıhına» sütununda «Harbin muammalı rakamları» başlığı altında yazdığım bir yazıda, Mr. Roosevelt ile Mr. Churchill'in imzasını taşıyan bir beyannamede Müttefiklerin 1943 başındanberi batanlardan 3 milyon ton fazla yeni gemi yapmış oldukları yolundaki iddiayı, Amerikan gemi yapımı hakkında, her ay verilen rakamların yekûnundan yarıyarıya eksik bulduğumu yazmış ve bu farkı ayrı bir yazıda tafsilâtile göstereceğimi söylemiştim.

O yazıyı yazdıktan sonra, aradan epey zaman geçtiği halde, bu farkı izah edebilecek haberler gelmedi. İşin garibi şu ki Mr. Roosevelt'in imzasını da taşıyan bu beyanname, resmî Amerikan kaynaklarının ve Amerikada gemi yapımı işlerile meşgul olan Amiral Land'ın verdiği rakamlara uymamaktadır. Halbuki ayni beyanname, Alman denizaltı harbinin yedi aydır; pek zayıfladığını da ilâve etmektedir. Ben ise, Müttefik kayıblarını Alman rakamları üzerinden hesab ediyorum.

Böyle olunca, yalnız 1943 başındanberi Amerikanın yaptığı yeni gemilerin tonajı, batırılan tonajdan beyannamedeki gibi 3 milyon değil; hatta benim bulduğum 6,921,859 tondan da fazla olmak lâzım gelir. İşte rakamlar:

Aylar	Almanların batırdıkları	Amerikalıların yaptıkları
Sonkânun:	522,000	1,010,400
Şubat:	568,800	1,239,200
Mart:	926,600	1,540,000
Nisan:	423,000	1,606,600
Mayıs:	430,000	1,782,000
Haziran:	143,000	1,732,000
Temmuz:	550,241	1,578,300
Yekûn:	3,563,641	10,485,500

Yukarıdaki Amerikan listesinin temmuz ayına mahsus olanında umumî tonaj verilmemiş, yalnız, 109 tanesi 10,500 tonluk Liberty sınıfı olmak üzere, 158 gemi yapıldığı bildirilmiştir. Bu malûmata ilâve olarak 1943 ikincikânunundan temmuzu sonuna kadar geçen 7 ay içinde, 10,485,500 tonluk 1046 gemi yapıldığı bildirilmiş olduğundan Amerikalıların temmuzda 1,578,300 tonluk yeni gemi yapmış oldukları anlaşılıyor.

Almanların 1943 ün 7 ayında batırdıklarını ilân ve Müttefiklerin de mübalâğalı olduğunu iddia ettikleri tonajı yalnız Amerikanın ayni müddet içinde yaptıklarından çıkarınca, 6,921,859 ton kalıyor.

***

Bu farkın Japonlarla İtalyanların batırdıkları gemilerden ileri gelmesine imkân yoktur. Bu iki devlet, Almanlar gibi her ay muntazaman batırdıkları tonajı ilân etmiyorlarsa da, Almanlara nisbetle pek az gemi batırdıkları malûm ve muhakkaktır. Bunu mayıs ayı sonunda verilen bir Alman listesinden de kontrol etmek kabildir. İtalyanlar, mayısta, yalnız 88,000 ton batırdıklarını bildirdikleri gibi 5 aylık Alman listesi de 1943 başından mayıs sonuna kadar, bütün Mihverin 3 milyon 400 tonluk Müttefik gemisi batırdığını bildiriyordu. Bundan Almanların hissesine düşen yekûn 2,870,400 tondur. Demek ki 5 ayda İtalyanlarla Japonlar, Almanlara göre, keşirsiz 693,000 tonluk Müttefik gemisi batırmışlardır. Biz, 7 ayda, İtalyanlarla Japonların da 1 milyon ton gemi batırdıklarını kabul edelim. O halde Müttefiklerin 7 aylık zayiatı Mihvere göre, yuvarlak hesab 4 buçuk milyon ton eder. Amiral Land ise, İngiltere ve Kanadanın yaptığı tonaj haric olmak üzere, Amerikanın takriben 10 buçuk milyon tonluk yeni gemi yaptığını bildirmiş olduğundan arada gene 6 milyonluk bir fark kalıyor. Beyannamede ise bütün Müttefiklerin, yalnız 3 milyon ton fazla gemi yaptıkları bildirilmiştir. Böylece Mr. Roosevelt ile Mr. Churchill, Amerikan gemi yapımı şefi Amiral Land'ı yalanlamış oluyorlar ki buna imkân tasavvur edilemez.

***

Anglo - Sakson şeflerinin beyannamesinde, son üç ayda 90 Alman denizaltısı batırıldığı söylendikten sonra, 1943 senesinin ilk altı ayı içinde batırılan Müttefik gemilerinin sayısı, 1942 yılının son 6 ayında batırılanların (yalnız yarısı) ve 1942 yılının ilk altı ayı içinde batırılanların ancak (dörtte biri) olduğu söylenmektedir. Beyannamede, İngilizlerin mutadı olduğu üzere, rakam zikredilmediği için, elimizde yalnız Alman rakamları vardır. Almanlara göre, 1942 yılının ilk ve son aylarında batırılan gemilerin tonajı şöyledir:

Sonkânun	400,600	Temmuz	815,000
Şubat	525,400	Ağustos	808,100
Mart	646,900	Eylûl	1,011,700
Nisan	585,000	İlkteşrin	730,585
Mayıs	924,000	S. teşrin	1,035,200
Haziran	886,000	İlkkânun	601,605

1942 ve 1943 ün altışar aylık yekûnları Almanlara göre şu neticeyi veriyor:

1942 ilk 6 ayı :	3,967,900	ton
1942 son 6 ayı :	5,002,190	»
1943 ilk 6 ayı :	3,013,400	»

Halbuki Anglo - Sakson beyannamesi, 1943 ün ilk altı ayında, 1942 nin ilk altı ayına göre (dörtte bir), son altı ayına nisbetle de (yarıyarıya) gemi kaybedildiğini söylüyor. Pek tabiî olarak Alman ve Anglo - Sakson iddialarını telife imkân yoktur.

***

Fakat benim asıl telif edemiyerek muammalı bulduğum Anglo - Sakson şeflerinin, yeni gemi yapımının batanlardan 3 milyon ton fazla olduğu sözüdür ki bu takdirde şu iki şık karşısında kalırız:

1 — Amiral Land'ın verdiği rakam yüzde yüz mübalâğalıdır.

2 — Müttefikler, Almanların iddia ettiğinden 3 milyon ton fazla gemi kaybetmişlerdir. Fakat bu iki şıkkın ikisi de makul ve mantıkî değildir.

Bunun haricinde iki ihtimal daha kalıyor ki o da, beyannamenin «1943 te Müttefikler tarafından denize indirilen gemilerin tonaj miktarı uğranılan kayıblardan 3 milyon ton fazladır» cümlesindeki 3 milyon rakamı, telgrafla verilip alınırkèn yanlış geçmiştir. Yahud da, bu 3 milyon fazlalık, Müttefiklerin harb başındanberi uğradıkları bütün kayıbların umumî tonajına nisbetledir. Bu takdirde de, Müttefiklerin 3 yıl 11 ay içinde, ortalama 9 milyon ton gemi kaybetmiş ve 7 ay içinde de, hep beraber, 13 milyon ton gemi inşa etmiş olmaları lâzım gelir. Dört senelik bütün kayıbların 9-10 milyondan ibaret kaldığını iddia edebilecek kadar malûmatım ve cesaretim yoktur. Çünkü Almanlar harbin başındanberi Mihverin 30 milyon tonluk Müttefik gemisi batırdığını iddia ediyorlar.

Geçenlerde, gazeteci arkadaşlardan biri Mr. Roosevelt'e hitaben bir açık mektub neşretmişti. Ben de, sıkılmasam, ayni şeyi yapıp kendi imzası altındaki beyanname ile Amerikan Amiralı Land'ın verdiği rakamlar arasındaki aykırılığı izah etmesini rica edeceğim amma bu kadar saygısız değilim. Bu meseleleri takib eden sivil ve denizci okuyucularımdan bu muammayı çözebilenler varsa, bana bildirmelerini rica ederim.

ABİDİN DAV'ER

Düşünceler

Yeni ve eski

Hasan Cemil Çambel

Yeni ile eski arasındaki çarpışma, genç nesille yaşlı nesil arasındaki kavga insanlığın ezelî nasibidir.

Yeni, bir başlangıç ve bir yaratma, bir isyan ve bir ihtilâl, bir istilâ ve bir fetihtir.. Bir oluş ki, uzuvlanmak, gelişmek, şeklini bulmak, varlığını arttırmak, sınırlarını parçalamak, hürriyet ve istiklâlini kazanmak zorundadır.. Ümidli, cesur, ve atılgan, eskiye hücum eder. Her gün biraz daha ilerler, ve bir adım daha toprak kazanır. Fakat yılmak, ve geri dönmek bilmez. Bu, hayatın ebedî gençleşme ihtiyacı ve arzusudur.

Eski, kökleşmiş, şekillenmiş, kalıplanmış, yurdlanmış, sınırlarını çizmiş, âdetlerini, örflerini, nizamlarını, kanunlarını koymuş bir ülkedir.. Bir saltanat ki, mutlak hâkimiyet ve baka ister: Hiç birşey değişmiyecek.. Her şey yerli yerinde ve olduğu gibi kalacak.. Hiçbir sınır taşı yerinden oynamıyacak.. Hiçbir yenilikle rahatı kaçırılmıyacak: Daimî bir istatüko...

Bunun için, eski, masunluğunu, varlığını, huzur ve sükûnunu tehdid eden yeniye asla hayat hakkı tanımaz, ve amansız bir savaşla onu yok etmeğe, yahut doğmasına meydan vermemeğe uğraşır. Fakat yenilmeğe, yıkılmağa, ve sahayı, er geç, yeniye bırakmağa mahkûmdur. Hayat ve tabiat kanunu böyle ister.

Bütün hayat sahalarında olduğu gibi, san'atta da böyledir. Yaşlı nesil, daima, eski büyüklerle, ve eski büyüklüklerle övünür. Ve öyle sanır ki kıymet hükümlerini tayin etmek, «bu güzeldir, bu çirkindir» demek yalnız onun hakkıdır. Sanki «iyi zevkin» imtiyazını kendisi almıştır. Ve san'at kanunlarını tantana ile ilân eder. Buna karşı da, genç neslin san'atsızlığını, fikirsizliğini ileri sürer. Ve yeni doğan san'atı, ve bunu yaratan cesurları ve içlileri darağacına çeker. Çünkü alıştığı, sevdiği, inandığı ve taptığı san'at âbidelerinden başka yeni âbideler dikilmesinden rahatsız olur. Hal ve tavrına bakılırsa: «Gerçek ve safi san'at mı istiyorsunuz?.. İşte.. Onu biz yaptık. Siz bunları meşkedin!..» Demek ister gibidir. Yani taklid dehâyı eski kalıblarda boğmak.. ve yeni birşey yaratmamak!..

Bu, ilimde olduğu gibi, san'atta da, yükselmenin bir şartı olan tenkidden, ve tenkid ruhundan başka bir şeydir. Bu, eski ruhun yeni ruha, eski insanın yeni insana, eski muhitin yeni muhite karşı nefis müdafaasıdır: Ezelî korunma kaygısı!.

Eskiler, bu kaygı ile, san'at tarihinin âbideleri arkasına sığınırlar, ve bunları, bir silâh gibi, henüz âbide olmıyan, ve çünkü yeni yaratılan genç san'atın üzerine çevirirler. Ve çünkü.. Nietsche'nin dediği gibi: «San'atı san'at vasıtasile öldürmek mümkündür.. Ve dirilerin mezarı ölülere kazdırılabilir!..»

Fakat genç nesil bununla yolundan alıkonamaz.. Çünkü o ölüm korkusu bilmez.. Ve bir fedai gibi, şakakları kanaya, kanaya, idealine doğru koşar!..

Hasan Cemil Çambel

Çukurovada pamuk mahsulünün vaziyeti

Adana 23 (Hususî muhabirimizden)— Ağustos ayı Adanada görülmemiş sıcaklarla geçmektedir. Bu, pamuk mahsulünü çok zarara uğratmıştır. 942-943 pamuk ekimi sahasının yüzde 20 noksan olması yüzünden azamî 130 bin balye tahmin edilmektedir. Bu rakam geçen seneden 50-60 bin balye noksan demektir.

Diğer taraftan maliyet fiatının çok artması ve pamuk fiatlarının o nisbette yükseltilmemesi müstahsili yararlı ve zor bir durumla karşılaştırmaktadır Makinesizlik, akaryakıt hakkındaki emniyetsizlik, müstahsili 943-44 nadasını hazırlamakta tereddüde düşürüyor. Nitekim 944 senesi için hazırlanan nadas, 943 senesine nazaran % 50 azdır. Bu vaziyet gelecek seneki pamuk rekoltesinin bu senenin yarısına düşeceğini göstermektedir. Pamuk müstahsili bu vaziyetten pek müteessir ve muztarib bulunuyor. Şimdi müstahsilin bütün ümidi pamuk fiatlarına yapılacağı zannedilen zamdadır.

Zahire fiatları

Dünkü piyasada patates fiatlarında bir düşüklük görülmüştür. Adapazarı malı 24 kuruştan 23 kuruşa, Bolu 25 kuruştan 22 kuruşa inmiş ve yeni Trabzon malları da birinci 28, ikinci 25, üçüncü 23 kuruştan muamele görmüştür. Buna mukabil yumurtaların bir sandığı 85-86 lira iken 92-95 liraya kadar fırlamıştır. Sabun fiatlarında da bir yükseklik görülmüş, 130 - 150 kuruş arasında satılmıştır.

Kürtaj yüzünden ölüm

Aksarayda Muradpaşa caddesinde 28 numaralı evde oturan Mithat kızı 21 yaşında Sabahat Kıran; ayın on dokuzuncu günü sancılanmış, Haseki hastanesine yatırılmıştır. O zamandanberi hararet derecesi düşmiyerek bitab halde yatan hasta, evvelki gece ölmüştür. Kendisine diplomasız bir kadın ebe tarafından kürtaj yapıldığı, ölümün bu müdahale tesirile vukua geldiği iddia olunmuştur. Cesed Morga gönderilmiştir. Tahkikat yapılmaktadır.

CUMHURİYET
Nüshası 8 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Haric için
Senelik	2250 Kr.	4650 Kr.
Altı aylık	1200 »	2500 »
Üç aylık	650 »	1400 »
Bir aylık	240 »	Yoktur

— Dikkat —
Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Harkof'un sukutundan sonra

Müttefiklerin hepsi de Harkof'un sukutunu kutlamakta ve hâdisenin ehemmiyetini belirtmek için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Hâdisenin stratejik değeri inkâr edilemez. Çünkü Daily Expres'in dediği gibi, Harkof'un zaptı: (1) Dnieper yolunu açmıştr; (2) Moskova, Orel, Kursk, Harkof demiryolunun çift hatlarından istifade imkânını Ruslara vermiştir; (3) Almanların Kırıma uzanan sağ cenahını tehliyeke düşürmüştür. Bu istifadeleri, küçümsemeğe imkân yoktur ve Sovyetler bundan sonraki faaliyetlerinde bunların hepsinden istifade edecekler, Don havzasını kurtarmağa ve Ukraynayı almağa çalışarak cenubdaki Alman ordularını çevirmek istiyeceklerdir.

Sovyetlerin bu hedeflere kolaylıkla varacaklarını sanmak elbette beyhudedir. Almanlar, Sovyetlerin bu hedefe varmamalarını temin için ellerinden geleni yapacaklar ve kurmuş oldukları kuvvetli müdafaa hatlarına dayanarak Sovyetleri önliyeceklerdir.

Bununla beraber Kızılordunun kazanmış olduğu muvaffakiyetin çok büyük olduğu ve Sovyet harbinin mahiyetini değiştirdiği çok aşikârdır.

Son bir sene zarfındaki tahavvül gözönüne getirilirse, hakikat büsbütün vüzuh ile göze çarpar.

Sovyetler, bir sene önce bütün aşağı Don havzasını boşaltmağa mecbur kalmışlar ve Almanlar, Kafkasyaya ve Volga kıyılarına kadar ilerlemişlerdi. Hedef, Rusyanın petrol kaynakları idi ve Rusyanın şah damarı olan Volgayı kesmekti.

Almanların bu hedeflere varmalarına ramak kalmıştı. Sovyetlerin gösterdikleri harikulâde dayanıklık, Almanların bu hedeflere varmalarına engel olduktan başka daha sonraki muharebeler, bilhassa kış muharebeleri Almanları geri lemeeğ mecbur etmiş, nihayet yaz hulül ettiği zaman Almanların yeni ve büyük taarruzları beklenmişse de Sovyetlerin ele geçirmiş oldukları teşebbüs kuvvetini bırakmadıkları göze çarpmış ve en nihayet bugünkü vaziyet hasıl olmuştur.

Sovyetlerin bundan sonra peşinde koşacakları askerî hedeflerin mahiyetini anlamak için maksadın Almanyayı buğday ve petrolden mahrum etmek olduğunu söylemek lâzım gelir. Buğdayla petrolden mahrum olmak, Almanyanın uğrıyacağı en ağır darbeler olacağı, Sovyetlerin de Almanlara bunları temin eden sahaları ele geçirmek için uğraşmak istedikleri göze çarpıyor. Çünkü ancak bu sayede harbi, içine girmiş olduğu çıkmazdan çıkarmak ve Almanyaya karşı, hatta üstünlük kazanmak mümkündür. Yoksa Almanya, buğday ve petrol buldukça, şark cephesindeki muharebe çıkmazdan kurtulmaz ve harb neticesiz kalır. Fakat Almanların bu sahaları terkedeceklerini sanmak, yukarıda, dediğimiz gibi, beyhudedir. Almanlar, kendilerine bu iki kaynağı temin eden araziyi korumak için sonsuz gayret göstermek zorundadırlar. Onun için bilhassa Sovyetlerin Rumanyadaki petrol kuyularını bombardıman edememeleri için ellerinden geleni yapacaklar ve buğday yetiştiren sahanın ellerinden gitmemesi için canla başla uğraşacaklardır.

Müttefikler bütün bunları takdir etmekle beraber bugünkü vaziyetin bilhassa iki iddiayı belirtmiş olduğunu söylüyorlar.

Times, bunları şu şekilde anlatıyor:

Büyük Britanya, mukavemet edilmez olduğu söylenen Alman hava kuvvetlerine aid masalı nasıl kat'î surette ortadan kaldırdıysa, Sovyet Birliği Alman ordusunun yenilmez olduğuna aid masalı da öylece sarsmıştır.»

Gerçi Alman hava kuvvetlerinin de, Alman ordusunun da birer masal olmadıkları, yaptıkları işin devam etmekte olan tesirile sabittir, fakat hava üstünlüğünün Müttefiklere geçtiği ve kara kuvvetleri bakımından da Müttefiklerin aynî neticeye namzed göründükleri göze çarpıyor.

Ömer Rıza DOĞRUL

Selânikte malarya hastalığı var

Selânik 24 (T.P.) — Bugünlerde Selâniğe Almanyadan mühim miktarda malarya hastalığı için ilâç gelmiştir.

Leylâ — Evde olma, ne çıkar.

Rükneddin — Telefona Vahan çıkar. İsmini söyleme.

Leylâ — Söylemem.

Rükneddin — Çocuğu çağırtırsın.

Leylâ — Adı ne?

Rükneddin — Hasan.

Leylâ — Telefonla randevu veririm, geleceğimi söylerim.

Rükneddin — O, telefonla konuşmasını beceremez.

Leylâ — Evde kimse yok mu? Öğretirler.

Rükneddin — Yalnız, çok ileri gitme.

Leylâ — Nasıl ileri gitmiyeyim?

Rükneddin — Fazla açılıp saçılma.

Leylâ — Bana akıl mı öğretiyorsun? Ben, adamına göre konuşmasını bilirim. Sen, ne zannediyorsun?

Rükneddin — Akıl öğretmek değil... Oğlan, çok toy da.

Leylâ — Ben ne toylar gördüm. Onun da gözü açılır.

Rükneddin — Gözünü açayım derken, çocuğu, zıvanadan çıkarma.

Leylâ — Sen telefon numaranı bir kâğıda yaz da ver. Aklımda tutamam.

Rükneddin — Emredersin. (Cebirden bir küçük defter çıkarır, bir yaprağını koparır, telefon numarasını yazar, uzatır:) Al. Başka bir emrin?

Leylâ — Sabah mı geleyim, akşam mı?

Rükneddin — Ne vakit istersen.

Leylâ — Sabah, daha iyi.

Rükneddin — Sen bilirsin.

Harkofun batısında

Almanlar karşı taarruza geçtiler; bir Rus kolordusu imha edildi, külliyetli esir ve malzeme alındı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

atmışlardır. Bolşeviklerin şehrin batısında yaptıkları yeni taarruzlar geri püskürtülmüştür.

Harkofun şimal batı bölgesinde birkaç gündenberi çember içine alınmış olan düşman grupu tamamile yokedilmiştir. Alman kıt'aları 1791 esir almışlar, 299 tank, 240 top, 100 makineli tüfek, 160 motörlü araba ve harb malzemesi zapt veya tahrib etmişlerdir.

Viazma'nın batısında bolşevikler, tank lar ve savaş uçaklarile desteklenen büyük kuvvetlerle cephemizi yarmağa teşebbüs etmişlerse de yapılan büyük taarruzlar ağır kayıblarla geri püskürtülmüştür.

Mius, Donetz ve Harkofun batısındaki bölgede uçaklarımız düşmanı insan ve ağır silâh bakımından büyük kayıblara uğratmışlardır.

Şark cephesinin orta kesiminde 25 toptan mürekkeb bir düşman mevzii pike bomba uçaklarımız tarafından tamamile tahrib edilmiştir.

Dün şark cephesinde 198 düşman tankı tahrib edilmiş ve hava muharebelerinde 85 uçak düşürülmüştür.

Laponya cephesinde General Krakau kumandasındaki 7 nci dağ tümeni, General Strumff kumandasındaki hava kuvvetlerinin yardımile bir sırtın hücumla alınmasında haftalarca üstün düşman kuvvetlerile yapılan karşı taarruzlara karşı bu sırtın müdafaasında temayüz etmiştir. Yalnız bu noktada Sovyetler binden fazla ölü vermişlerdir. İyice tahkim edilmiş 50 blokhavz zaptedilmiştir.

Berlinden verilen mütemmim malûmat

Berlin 24 (T.P.) — Harkofun şimal batısında 4 üncü Sovyet zırhlı kolordusu harb harici edilmiş, geri kalan kısmı da imha olunmuştur. 2000 den ziyade esir alınmıştır. Bundan başka 299 tankla 248 top ve piyade silâhları iğtinam olunmuştur. Alınan ganaim arasında 160 kamyon sapasağlam ele geçtiğinden, esirler bunlarla nakledilmiştir. Harb meydanlarında Sovyetlerin terkettiği ölü miktarı 6000 dir.

Harkofun cenubunda yapılan mukabil taarruzumuzla yeniden arazi kazanılmıştır. Şehrin harabeleri arasında yapılan ve birkaç saat süren savaşlarda bolşeviklere zayiat verdirilmiştir. Harkofun batısında Sovyetler piyade ve zırhlı kuvvetlerle tekrar saldırmaktadır. Alman topçu ateşile akim bırakılan bu harekette 46 tank mevzilerimiz önünde terkedilmiştir. İzyum bölgesinde bolşevikler ikindi zamanından başlıyarak gecenin geç saatlerine kadar zırhlı birlikleri ve muhafaza avcı tümenlerile hücum etmişlerse de, her tarafta kanlı kayıbdan başka bir şey elde edememiştir. Bu esnada 161 zırhlı arabaları mahvedilmiştir.

Mius kesiminde şiddetli muharebeler

Berlin 24 (T.P.) — Mius cephesinde Bolşevikler 23 ağustosta kuvvetli piyade ve zırhlı teşkillerile yarma teşebbüslerine devam etmişlerdir. Almanlar, tank birlikleri himayesinde, mukabil taarruzlarda bulunmuşlar ve düşmanın anudane mukavemetine rağmen toprak kazanmağa muvaffak olmuşlardır. Çetin savaşlar halen devam etmektedir.

Sovyet tebliği

Moskova 24 (a.a.) — Sovyet tebliği:

24 ağustos günü Harkof cenub batı ve cenubunda ilerliyen kuvvetlerimiz taarruzlarına devam ve mevzilerini ıslah eylemişlerdir.

Aşağı Don'da, İzium çevresinde ve Voroşilovgrad cenubunda kıt'alarımız düşmana karşı başarılı çarpışmalar yapmışlar ve bir çok meskûn yerleri işgal etmişlerdir.

Kebek konferansı dün sona erdi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

görülmüştür. Birleşik Amerika ile İngiliz imparatorluğu ve dominyonların harb gayreti genişleyip derinleştikçe, evvelkilere nisbetle daha yakın hasılalarla başka toplantıların da gerekli sayılması ihtimali vardır.

Alınan kararlar hakkında sarih beyanat yapmak muharib kuvvetler için hiç de faydalı olmıyacaktır. Bu tedbirler, ileride tatbik edilecek hareketler sırasında kendi mahiyetlerini göstereceklerdir.

Başkumandan Mareşal Çan-Kay-Şekin mümessili Soong müzakerelere iştirak etmiştir. Gerek bu saha gerek Avrupa sahası hakkında Reisle Başvekil, müşterek kurmay heyetleri tarafından sözbirliğile yapılan tasvibleri kabul ve tasdik eylemişlerdir.

Askerî harekât esasına müstenid veya bunlardan doğan meselelere aid siyasî işler hakkında da bir anlaşmıya varılmıştır.

Sovyet Rusya ile yapılması imkânı olan üçlü toplantıdan başka, sene sonundan evvel İngiliz ve Amerikan makamları arasında başka bir toplantı daha yapılmasına karar verilmiştir.

Almanya ve İtalyaya karşı yapılan harbe müessir olması hasebile alınan kararlara aid raporlar Sovyet hükûmetine bildirilecektir. Konferans esnasında Fransız millî kurtluş komitesile olan münasebetlere verilmesi icab eden öneme de bir yer ayrılmıştır.»

Roosevelt ve Churchill birer nutuk söyliyecekler

Quebec 24 (a.a.) — Reis Roosevelt yarın Ottawa'da söyliyeceği nutuk esnasında ve Mr. Churchill de cumartesi günü henüz bilinmiyen bir yerde söyliyeceği nutukla neşredilen beyannameden başka yeni tafsilât vereceklerdir.

Mr. Churchill veya Mr. Eden'in Moskovaya giderek, konferans hakkında izahat vermelerine muhakak gözile bakılmaktadır. Reis Roosevelt ile Mr. Churchill'in gelecek hafta da Washingtonda görüşmelerine devam etmeleri muhtemeldir.

Akdenizde yeni taarruz hazırlıkları gelişti

(Baştarafı 1 inci sahifede)

duda bulunan Kanadalılara hitaben şu beyanatta bulunmuştur:

«— Yakında taarruza geçeceğiz.

Sizleri her yerde bizimle beraber görmekle bahtiyarım. Eğer sizler olmasaydınız biz gene Sicilyada savaşacaktık, fakat bizimle beraber geldiniz ve ancak 39 gün süren ve bir nümune savaşı olan bu sür'atli seferde ordunun en iyi alayı kadar mükemmel surette dövüştünüz. Temennimiz sizleri aramızda daha çok sayıda görmektir.»

İtalyan donanması nerelerde?

Cezayir 24 (a.a.) — Burada kaydedildiğine göre, İtalyan muvasala hatlarına, bilhassa Foggio-Roma hatlarına karşı yapılan hava akınları, yalnız İtalyan kara ordularının mukavemet kudretini büyük ölçüde azaltmakla kalmayıp, aynı zamanda Taranto limanında demirli bulunan İtalyan donanmasına karşı da ciddî bir tehdid teşkil etmektedir. Spezzia da bulunan ve vaktinde Messina boğazını geçmemiş olan İtalyan donanmasının bir kısmına şimdi muhakkak surette kaybolmuş nazarile bakılabileceği gibi bu donanmanın şu üç şıktan birisini tercih etmekten başka çaresi kalmamıştır:

1 — Müttefik donanmalarile muhabereye tutuşmak.

2 — Teslim olmak.

3 — Kendi kendini batırmak.

Yakında başlıyacak olan harekât safhası için büyük kafileler halen Sicilyaya çok sayıda kafileler getirmektedir.

İzmirde feci bir cinayet

İzmir 24 (Telefonla) — İstanbullu Beraet adında bir artist dün akşam İzmirde Kahramanlar mahallesinde akrabasından Trabzonlu Hüseyin Yılmaz tarafından öldürülmüştür. Hüseyin Yılmaz, bu kıza yaşadığı gayrimeşru hayattan vazgeçerek İstanbula dönmesini söylemiş, 18 yaşında olan Beraet ise «Ben hayatımdan memnunum, hiç bir yere gidemem.» demiştir. O da bıçağını çekerek genc kızın kalbine iki defa saplamış ve öldürmüştür. Katil tevkif olunmuştur.

Her taraftan taarruz

(Başmakaleden devam)

de cihanşümul harb hareketlerine şahid olacağımız meydandadır. Quebec konferansı böyle hiçbir cepheyi ve Müttefik muhariblerden hiç birinin isteğini ihmal etmemekle politik bakımdan ancak kendisinden beklenebilecek bir yolda yürümüş olduğunu ispat etmiş bulunur. Tatbikatta taarruz sahnesi yapılacak bütün cephelerin aynı ehemmiyetle tecelli edip etmemeleri ayrı meseledir. Avrupa garbından açılacak ikinci cephenin lâfı bile geçen yıl Almanyayı o taraflarda külliyetli asker bulundurmağa mecbur etmişti. Bilhassa Almanya yeni vaziyette hangi istikametlerden ne ehemmiyette hücumlara maruz kalabileceğini şimdi adamakıllı hesab etmek mevkiindedir, ve bu hususta çoktan bütün ihtimalleri ince eleyip sık dokumakta olduğuna şüphe yoktur.

Avrupa kalesi formülü ile tedafüi bir vaziyete geçmiş olan Almanya İtalyadaki bozgun halinden sonra tekbaşına kıt'ada kendini müdafaa etmek endişesile en ehemmiyetli harb sahnesi olan şark cephesinden başlıyarak her tarafta bu maksadla derlenip toparlanan ve iç hatlarından istifade ederek her tarafa yetişen yeni bir strateji tatbikı, zorunda ve yolundadır. Harbin bu ölüm dirim safhası hâlâ olanca kudretile ayakta olan Alman askerî kudreti için büyük bir imtihan olduğu kadar Müttefikler için de kendisinde çok çetin sahneler saklıyan bir safhadır.

Uzakdoğuya gelince oradaki taarruzlara verilmek istenilecek ehemmiyet ne olursa olsun Japonya ile hesablaşmanın bizzarure Avrupa harbinden sonraya kalması mukadder ve zarurî gibidir.

Yunus Nadi ABALIOĞLU

Mihverin aldığı tedbirler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

rilmesi için kullanılmıyacaktır. Bu şebeke sadece bir transit hattı haline gelecektir.

4 — Askerî tesislerle silâh ve mühimmatın ve silâh fabrikalarının şehirden nakli için hazırlıklar yapılmak üzeredir.

Almanlar İsveçten hâlâ harb malzemesi geçiriyorlar

Stockholm 24 (a.a.) — Aften Tidningens ismindeki İsveç gazetesinin haber verdiğine göre, Alman harb malzemesi yüklü trenler İsveçten transit suretile geçmekte devam etmektedirler.

Himmler Dahiliye Nazırlığına getirildi

Berlin 24 (a.a.) — Hitler, talebi üzerine Baron Von Neurath'ı Bohemya ve Moravya hâmiliği vazifesinden affetmiştir. Yerine Dahiliye Nazırı Dr. Frick tayin edilmiştir.

Gestapo şefi Himler Dahiliye Nazırlığına getirilmiştir.

Finlandiya münferid sulh yapmıyacakmış

Stokholm 24 (T.P.) — Afton Tidningen gazetesi Finlandiyanın münferid sulh yapacağı hakkındaki şayiaları yalanlamaktadır.

Üniversiteden ayrılan ecnebi profesörler

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Kemal Cenabın yerine getirilecek profesörleri seçmek üzere fakülte meclisi yakında toplanacaktır. Müddetleri biten yabancı profesörlerden bir kısmının ihtiyaca göre mukaveleleri yenilenecek, hizmetlerine artık lüzum görülmiyenlerin de vazifelerine son verilecektir. Meselâ, bunlar arasında bulunan röntgen mütehassısı profesör Stalitzer'in mukavelesi yenilenmemiştir. Bu profesör vazifesinden ayrılmış ve memleketimizi terketmiştir.

Eylûl ortalarına doğru, Üniversite haftasını yapmak üzere Samsuna gidecek olan heyete riyaset edeceğim. Heyette, Hukuk fakültesinden dekan profesör Sıddık Sami Onar, Tıb fakültesinden Tevfik Remzi Kazancıgil, Muzaffer Güçhan, Edebiyat fakültesinden Sabri Esad Siyavüşgil, Ali Tevfik Tanoğlu, İktisaddan Refii Şükrü Suvla ve diğer bazı arkadaşlar var. Samsunda bir hafta kadar kaldıktan sonra döneceğiz.

Üniversite, bu yıl, birinciteşrin ayının sonlarına doğru açılacaktır. Kayıd ve kabullere eylûl içinde başlanacak ve aynı ay zarfında, bütünleme imtihanları yapılacaktır.»

Kızılayın İzmirde Buca kampı

Şefkat kanadlarını memleket gençliğine açan (Kızılay Gençlik Kurumu) gitgide yurdun dört bucağına yayılan kollarla memleket çocuklarına deva olmağa çalışıyor.

Bakımsız, gıdasız, havasız ve hayatsız yavrular gençlik kurumunun sıcak kucağında besi, şefkat, ışık ve hayat buluyorlar. Yakın yıllarda bir iki okulda, bir iki kol halinde başlıyan yardım teşkilâtı bugün 4826 kol ve 180,000 üyeyi bulmuştur. Bu rakam, yarına göre belki bir ideal değildir. Fakat düne göre, heybetli bugüne göre de sevinçli bir manzara halinde yüzümüz gülmektedir.

Ne kadar küçük bir himmet; henüz yavru denecek küçücük öğrenicilerden daha olgun daha gelişmiş ağabeyleri olan büyüy öğrenicilere kadar hepsi, okullardaki kardeşlerine yardım için ufak bağış kolları açıyorlar.

Kurumun mini mini üyeleri taahhüd ettikleri para yardımlarının yarısını bakıma ve sağlığa muhtaç olanlara diğer yarısını da merkeze kadar göndermektedirler. Merkez bu bağış paralarını faydalı yerler için kıymetlendirerek hasta, sağlığı sarsıntıda bulunan yavruların prevantoryom ve sanatoryomda tedavilerini temine ve yer yer açtığı sıhhat kamplarında sıhhatlerini korumağa sarf etmektedir.

Kurum; İstanbul mıntakası içinde açılan kamplardan sağlık kampı halinde idare edilenlere para yardımı yaptığı gibi Adanada «Bürücek» yaylasında, Kocaeli bölgesinde «Hereke» ve Ege bölgesinde İzmirin güzel «Buca» sında sağlık kampları açmıştır. Geçen yıl İzmir, Aydın, Manisa ve Denizli vilâyetlerinden sonra gürbüzleşerek sevinç, neş'e içerinden getirilen 164 zayıf bünyeli çocuk kırk beş günlük bir kamp devresi ve sağlık kazancı ile memleketlerine dönmüşlerdi.

Bu yıl da iki devre için faalyete geçen İzmir - Buca kampının ilk devresine Muğla, Burdur, Isparta, Denizli, Manisa, Aydın ve İzmir vilâyetlerinden 300 ikinci devresine aynı vilâyetlere ilâve olarak Balıkesir, Çanakkaleden de başlarında öğretmenleri olduğu halde 350 ki iki devreye 650 çelimsiz ve bakıma muhtaç yavru gelmiştir. Bu yavrular kampta doktor nezareti altında açık hava, temiz gıda, spor ve deniz banyoları gibi sıhhî imkânlara kavuşmuş bulunuyorlar.

Kurum, ayrıca yorgun ve istirahate muhtac 70 öğretmene Buca sağlık kampında kendi hesablarına istirahat etmek imkânını da vermiştir. Gençlik kurumu sadece bir sağlık koruyucusu değil, aynı zamanda topluluk ve kültür yuvasıdır. Yurdun muhtelif bölgesinden gelen yavrular ve onların fedakâr öğretmenleri burada birbirlerile tanışmakta, yeni yeni bilgiler edinerek sıcak ve kardeş duygularile birbirlerine kenedlenmektedir.

Muhiddin Himmetoğlu

Gümüşten altın yapan şebeke

(Baştarafı 1 inci sahifede)

batırmak suretile birtakım zavallılara, bunları hakiki altın diye sürdükleri zabıtaca haber alınmıştır. Alınan tertibat üzerine bu sahtekârlar, suç üzerinde yakalanmışlardır. Bunlardan Nobarın dükkânında köylülere sürülmek üzere hazırlanan mühim miktarda altın yaldızlı mecidiye ve gümüş on kuruşluk bulunmuş, sahtekârın dördü de yakalanarak haklarında tutulmuş zabıt varakalarile birlikte adliyeye teslim edilmişlerdir.

Bir sahtekâr şebekesi daha

Kumkapıda oturan Haralambos oğlu Yorgi, İsmail oğlu Hüseyin Eskizambak, Mustafa oğlu Ahmed Çilekeş ve Ahmed oğlu Receb Erdenizciler adlarında dört kişi hurda kurşunları lehimli olan başlarından kesilerek elde edilen «ayar» denilen maddeye antimuvan ve bir miktar metal karıştırarak elde ettikleri haliteyi kurşun diye satmağa kalkışmışlar, fakat zabıtanın sıkı takibi neticesinde yakayı ele vererek Adliyeye teslim edilmişlerdir.

Dün geceki cinayet

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Dün akşam Sotiri geldiği vakit Hüseyin Hüsnü de evde bulunuyormuş. Sotiri kapıdan girer girmez, merdiven başında bekliyen Hüseyin Hüsnü, Sotirinin üzerine üç el ateş etmiştir. Sotiri aldığı yara üzerine derhal oraya yığılıp kalmış, Yorgiya da, yedi yaşındaki çocuğunu alarak bir odaya kaçmış, kapıyı arkadan kilidlemişir. Hüseyin Hüsnü Sotiriyi yaraladıktan sonra kadının bulunduğu odanın bir kısmı cam olan kapısını kırmış ve buradan kadına da ateş etmiştir; fakat kurşunlar kadına isabet etmemiştir. Silâh sesleri üzerine hâdise mahalline gelen zabıta memurları, Hüseyin Hüsnüyü kaçarken yere düşerek ve elindeki tabancadan çıkan kurşunla yaralanıp ölü olarak bulmuşlardır. Diğer yaralı Sotiri de, yaralarının ağır olmasına rağmen sokağa fırlamış, fakat bir kaç adım attıktan sonra düşüp ölmüştür.

Hâdiseye el koyan Müddeiumumi muavinlerinden Demir Dai tahkikata başlamıştır. Cesedler Morga kaldırılmıştır. Cinayetin evdeki kadın yüzünden ve kıskanclık saikasile işlendiği zannedilmektedir.

Bir Bulgar vapuru Karadenizde batırıldı

Sofya 24 (T.P.) — Varnadan bildirildiğine göre, Varna ismindeki Bulgar vapuru bir Sovyet denizaltısı tarafından torpillenmiştir. Mürettebatından 32 kişi, kaptan da dahil olduğu halde ölmüştür. Ancak beş kişi kurtarılabilmiştir.

Teşekkür

Bursada bulunan Tayyare sinemasının makine dairesinde çıkan ufak bir yangından hasıl olan hasarı tetkik ve tazmin hususunda gösterdiği sürat ve hüsnüniyetten dolayı Güven Sigorta şirketine açık teşekkür ederiz.

Bursada Tayyare sineması müstecirı
Nevzad Perkün

***

Oğlum Talâtın çetin böbrek ameliyatını büyük bir hazakat ve ihtimamla başaran Haydarpaşa Nümune hastanesi operatörü Dr. Feridun Şevket Örensere arzı minnettarı eder, ameliyat esnasında kıymetli yardımlarda bulunan Dr. Muammer Günvere ve Cafer Arıcaya ve hastaya büyük dikkat ve şefkatle ihtimam gösteren Marmara kliniği başhemşire ve diğer hemşirelere teşekkürlerimi sunarım.

Abdullah Mursaloğlu

***

Bacanağım, Fatih hükûmet tabibi Dr. Mustafa Demren'in ani ölümü münasebetile cenaez merasimine iştirak eden, taziye lûtfunda bulunan muhterem dostlarımıza, komşularımıza ve bilhassa bu acı arasında bize en büyük yardım insaniyetinde bulunan sayın Onat ve Günöy ailelerine bütün ailemiz efradı namına alenî ve candan teşekkürlerimi sunarım.

Sıhhiye memurları mektebi müdürü
Dr. Sabri Tüzüner

***

Çok genc yaşında ani ölümü ile bizleri kederlere garkeden kızım Fatma Kocaönerin cenazesinde bizzat bulunmak ve kederimizi paylaşmak suretile bizleri teselli etmek lûtfunda bulunan bütün akraba ve ahpablara ayrı ayrı teşekküre kederimiz mâni olduğundan muhterem gazetenizin tavassutunu saygı ile rica ederim.

Sökede: Mehmed Kocaöner

İrtihal

Tekeli oğullarından Şişlide Kafkas fırını sahibi Osman Keçeli ile Mehmed, Ahmed ve Hürmet Keçelinin amcaları oğlu,

MEHMED KEÇELİ

uzun müddettenberi mustarib olduğu hastalıktan kurtulamıyarak dün sabah tedavi edilmekte olduğu Beyoğlu Zükûr hastanesinde Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi bugün saat 12 de Beyoğlu hastanesinden kaldırılacak, Feriköy camiinde namazı kılındıktan sonra Feriköy mezarlığındaki aile kabristanına defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

***

Sadırazam Halil Hamid Paşa hafidlerinden Bay Fazıl Özüpek'in kızı, gazeteci arkadaşlarımızdan Hikmet Nisanın yeğeni, İstanbul Müftisi merhum Fehmi Ülgenerin yengesi

Bayan LEMAN ÜLGENER

duçar olduğu hastalıktan kurtulamıyarak evvelki gün irtihal etmiş, cenazesi dün kaldırılarak Feriköy mezarlığındaki makberi mahsusuna defnedilmiştir. Kederdide ailesine taziyetlerimizi sunar, merhumeye Tanrıdan rahmet dileriz.

***

Hacı Ali Beyin kızı, müteahhid Haşim Gürelin refikası Faika Gürel müptelâ olduğu hastalıktan şifayab olamıyarak vefat etmiştir.

25/8/943 çarşamba günü öğle vakti Fatihte Fevzipaşa caddesi 3 numaralı Yıldırım apartımanından cenazesi kaldırılarak Fatih camii şerifinde namazı eda edildikten sonra Merkezefendideki aile kabristanına defolunacaktır.

Kızı: Mes'ude Çelik

***

Bayan FİALA TİHAMERNE

vefat etmiştir. Cenaze merasimi 25/8/943 bugünkü çarşamba saat 16,30 da Feriköy Katolik mezarlık kilisesinde icra edilecektir.

İşbu ilânın davetiye makamında telâkki edilmesi rica olunur.

Berline çok ağır bir gece akını

(Baştarafı 1 inci sahifede)

uçakları tarafından idare edilmişti. Bugün resmen bildirildiğine göre, akına iştirak eden uçakların mürettebatı 5000 kişidir. Bu takdirde 700 uçak harekete geçirilmiş demektir. İngiliz bomba uçakları şehrin üzerine geldikleri zaman gayet hafif bir uçaksavar ateşile karşılaşmışlar ve hayrette kalmışlardır. Fakat birdenbire 20 den fazla büyük ışıldak huzmelerinin arasında şimdiye kadar görülmemiş sayıda gece avcı uçaklarının havalandığı görülmüştür.

Alman başşehrine yapılan bu akın 42 dakika sürmüş ve hedefler üzerine 2 milyon kilo bomba atılmıştır.

Şimdiye kadar Berline bu ağırlıkta bomba atılmamıştır. Şimdiye kadar yapılan akınlarda da İngiliz hava kuvvetleri bu nisbette uçak kaybetmemişlerdir.

Bundan evvel yapılan akınlarda bir gece içinde uğranılan en yüksek kayıb 55 uçaktı. Şehrin merkezinde ve muhtelif yerlerinde büyük yangınlar çıkmıştır. Hava teşkilleri dönerken bu yangınlar 400 kilometreden görülüyordu. Bugün sabahleyin yapılan keşif uçuşları esnasında da yangınların hâlâ devam ettiği görülmüştür. Şehrin üzerinde 7000 metreye kadar kesif duman sütunları yükseliyordu.

Alman tebliği

Berlin 24 (a.a.) — Alman tebliği:

İngiliz bomba uçaklarından mürekkeb büyük teşkiller 23/24/ ağustos gecesi Alman başşehrine taarruz etmişlerdir. Yeni teşkilâtlandırılan hava müdafaası şehrın üzerine muntazam bir taarruz yapılmasına mâni olmuş ve ilk müşahedelere göre birkaç motörlü 60 bomba uçağı düşürmüştür. Atılan yangın ve infilâk bombaları ikametgâh mahallelerinde umumî binalarda ve hastanelerde tahribat husule getirmiştir. Halk kayıblara uğramıştır.

24 ağustos gecesi Alman hava kuvvetlerine mensub serî savaş uçakları İngiltere'nin cenub doğusundaki hedeflere her çapta bombalarla taarruz etmişlerdir.

Akdeniz sahasında hava akınları

Londra 24 (B.B.C.) — Şimal Afrika ve Ortaşark karargâhına mensub hava kuvvetleri dün de cenub İtalya, Sardunya ve Oniki ada üzerinde taarruzlarına devam etmişlerdir Şimal Afrikadan kalkan bomba uçakları dün gündüz ve gece Napoli civarındaki Battipağlia ve Bagnoli'de demiryolları Sardunya adasında Cagliari etrafındaki askerî hedefleri bombalamışlardır.

Bu akınlarda 4 düşman uçağı tahrib edilmiştir. Bizim bir uçağımız eksiktir.

Üsleri Ortaşarkta bulunan müttefik bomba uçakları dün İtalyada Bari mıntakasındaki askerî tesisatı ve demiryollarını bombardıman etmişlerdir. Burada şiddetli bir avcı mukavemetile karşılaşılmış ve bunlardan 14 ü düşürülmüştür. Bundan başka Rodos adasında Lindos'taki kışla binalarına ve kamplara bomba ve makineli tüfenklerle hücum edilmiştir.

Bir Alman kruvazörü Japonyaya vardı

Berlin 24 (T.P.) — «Thor» ismindeki Alman muavin kruvazörü Japonyaya muvasalat etmiştir.

Havacılık ve Spor

Havacılık ve Spor mecmuasının 333 üncü sayısı çok güzel resimler ve havacılığa ve spora aid faydalı yazılarla çıkmıştır.

Küçük İstatistik Yıllığı

Memleketimizin muhtelif faaliyet sahalarına aid başlıca istatistik malûmatını bir araya toplıyan Küçük İstatistik Yıllığı çıkmıştır.

Yarım Adam

Profesör Hilmi Ziya Ülken tarafından yazılan ve 1936 senesinde gazetemizde tefrika edilen Yarım Adam ismindeki romanı, A.B.C. Kitabevi tarafından kitab halinde neşredilmiştir. İçtimaî bir mevzuu tahlil eden bu romanı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Kayıb aranıyor

Fotograf sahibi bulunan 336 doğumlu Hasan Hancı 20/8/943 tarihinde Yalova yolu ile ve Silifkeye gitmek gayesile yola çıkmıştır. Yaya olarak gideceği için henüz Bursa, Balıkesir ve Kütahya vilâyetlerinde bulunacak olan gaibi bildirir ve telgrafla bize veya en yakın zabıtayı haberdar edenlere 150 lira mükâfat verilecektir.

Rızapaşa yokuşu Nasuhiye sokak Amerikan han No. 18 Necati Hancı

Dadı aranıyor

Altı aylık bir çocuğa bakmak için tecrübeli bir dadı aranıyor. Valikonağı caddesinde Lûsi apartımanı 4 numaraya bonservislerile müracaat.

Sünnet düğünü yerinin değiştirilmesi

Çocuk Esirgeme kurumu Alemdar ve Kumkapı kollarının 28/8/943 cumartesi günü ve gecesi Sarayburnu kazinosunda tertib ettikleri sünnet düğünü görülen lüzuma binaen Çarşıkapı Azak sineması yazlık bahçesinde yapılacaktır.

Bugüne kadar satılmış olan bilet hâmillerinin mezkûr günde Azak bahçesini teşrifleri rica olunur.

Biletler Azak gişelerinde de satılmaktadır.

Topuzun Kısmeti

Yazan Mahmud Yesari

No. 30

II

Topuz — Benli Leylâ

(Apartımanda, öğleye doğru telefon çalar.)

Vahan — Acab kimdir ki?

Rükneddin — (İçinden:) Benli Leylâ olmalı. (Yüksek sesle:) Git bak bakalım.

(Vahan, salona gider, telefonu açar.)

Vahan — Alo...

Bir kadın sesi — Hacı Rükneddin Beyin apartımanı mı?

Vahan — He! Burasıdır.

Kadın sesi — Kimsiniz?

Vahan — Ben, Vahan.. Hacı beyi çağırdınız?

Kadın sesi — Hasan Bey evde mi?

Vahan — Hasan Bey mi?

Kadın sesi — Evet. Hacının misafiri Hasan Bey.

Vahan — Hasan Bey, misafirimiz değil, başımızın tacıdır.

Kadın sesi — Gevezelik istemez. Hasan Bey, evde mi?

Vahan — He! Bundadır. Kimsiniz zatiniz?

Kadın sesi — Kim olursam olayım, sana ne?

Vahan — (İçinden:) Bu, ne belâlı karıdır. (Telefona:) Hasan Beyi ne idecek siniz?

Kadın sesi — Üzerine vazife olmıyan şeylere karışma. Hasan Beyi telefona çağır. Haydi bekliyorum.

Vahan — Peki ama, ne diye çağırayım?

Kadın sesi — Elinin körü. Telefondan istiyorlar, dersin.

Vahan — Ağnadım. Kızmayınız. Çağırayım.

(Vahan, telefonu açık bırakarak salondan çıkar, yemek odasına girer.)

Rükneddin — Hayır haber?

Vahan — Bırak, belâlısına çattık.

Rükneddin — Kim?

Vahan — Kim olduğunu söylemoor. Cırlak bir karı.. Ahbar, öylem betellenoor ki damarlarım tondu.

Rükneddin — Ne istiyor?

Vahan — (Topuzu gösterir:) Hasan Beyi çağiroor.

Rükneddin — (Topuza:) Seni, telefondan çağırıyorlarmış?

Topuz — Hani o zırlah mekene mi? Benden ne istiler gurban?

Rükneddin — Her halde konuşacak.

Topuz — Benim tanıdığım mi ki? Niye çağırıy?

Rükneddin — Git de anla.

Topuz — Ben o mekene ile gonuşmasını bilmirim.

Rükneddin — Kalk. Ben, öğretirim.

(Topuzla Rükneddin yemek odasından çıkar, salona girerler.)

Rükneddin — Yaklaş.. (Açık duran ahize - mürsileyi Topuzun eline tutuşturur, tarif eder:) Burasını kulağına koy.. Burası ile de konuş...

Topuz — Ne diyem?

Rükneddin — Alo, de.

Topuz — Beni çağıran Alo mi?

Rükneddin — Değil.. Telefonda öyle çağırılır.

Topuz — (Bağırır:) Aloo!.

Rükneddin — Yavaş.. Bağırma.. Bizimle konuşur gibi...

Topuz — (Sesini yavaşlatarak:) Alo..

Kadın sesi — Alo.. Kimsiniz?

Topuz — (Rükneddine:) Kulağımda bir kadın, kimsiniz? deyi.

Rükneddin — Sen de cevab ver.

Topuz — Ben, Hasan... Küfeci Topuz Haso...

Kadın sesi — Hasan Bey, sevgilim, nasılsın?

Topuz — (Rükneddine:) Sevgilim! deyi.

Rükneddin — Fena mı? Konuş.

Topuz — Ben iyiyim ya.. Sen kimsin gurban?

Kadın sesi — Nasıl, sesimden tanımadın mı?

Topuz — Yuh! Yüzünü de görmirim ki tanıyam.

Kadın sesi — Yüzümü görmek ister misin?

Topuz — Mekenenin içinden mi çıhacahsın?

Kadın sesi — (Kahkaha ile güler:) Aman, ne tuhafsın, sevgilim. Makineden nasıl çıkarım?

Topuz — Ben, ne bilem? Görmek istimisin diyen sensin, gurban.

Kadın sesi — Demek sesimden tanımadın?

Topuz — Yuh! Gulağıma yabancı geliy.

Kadın sesi — Ah hain! Ne çabuk unuttun?

Topuz — Seni, nirden tanırım ki?

Kadın sesi — Tanırsın, kâfir!

Topuz — (Rükneddine:) Tanırsın, deyi. Valaha tanımıyrım.

Rükneddin — Adını söyledi mi?

Topuz — Yoh!

Rükneddin — Adını sor.

Topuz — (Telefona:) — Senin adın neki?

Kadın sesi — Leylâ!

Topuz — Anlamadım gurban!

Kadın sesi — Leylâ!

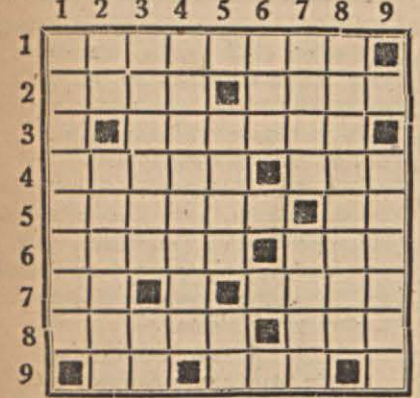
(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	19,00 Çiftçi saati
7,32 Jimnastik	19.15 Fasıl heyeti
7,40 Haberler	19,30 Haberler
7,55 Salon orkes.	19,45 Yurd sesleri
★	20,15 Rad. Gazetesi
12,30 Program	20,45 Beraber şarkı
12,33 Müzik (Pl.)	21,00 Evin saati
12,45 Haberler	21,15 Swing
13,00 Şarkılar	21,25 Temsil
★	21,45 Müzik (Pl.)
18,00 Program	22,30 Geçmiş gün
18,03 Dans orkes.	22,35 Haberler
18,45 Fasıl heyeti	22,50 Kapanış

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Daha kuvvetli ve katmerli. 2 — Avrupada bir nehir, toprak parçalarından. 3 — Kalb şefkatliliği. 4 — Bir sebze, her şey onun içine konulur. 5 — Şair Fikretin evi, işaret sıfatı. 6 — Bir erkek ismi, ağzın duyduğu zevk. 7 — Utangaçlık hissi, Çingenelerin yaptıkların - dan. 8 — Gözcü, deri üzerinde biten şeylerden. 9 — Bir edat, zaviye (yeni terim).

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir mevsim. 2 — Bir musiki aleti, üzerinden atlıyarak. 3 — Bir çiçek, nota. 4 — Zeytini meşhur bir yerin halkından. 5 — Büyük hakan, bir adet. 6 — Hal edatı. 7 — Çevrilince eski Germen İmparatorlarından olur, ek (yeni gramer terimlerinden). 8 — Kontrmetr. 9 — Sersem.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	S	İ	N	D	İ	R	M	E	K
2	A	Z	A	R	L	A	■	S	İ
3	L	■	Z	İ	K	Z	A	K	■
4	Y	E	L	D	A	■	R	İ	P
5	A	K	İ	N	■	S	İ	L	O
6	N	A	■	A	F	İ	Y	E	T
7	G	R	A	V	İ	Y	E	R	■
8	O	T	■	T	A	A	T	■	Ü
9	Z	E	M	■	T	■	■	İ	Ş

BORSA

İstanbul Borsasının 24/8/943 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5,24
New-York — 100 Dolar	130,50
Cenevre — 100 İsviçre Fr.	30,3255
Madrid — 100 Pezeta	12,9375
Stockholm — 100 İsveç Kr.	31,1325
ESHAM VE TAHVİLÂT	
İkramiyeli %5 938	19,92
Ergani	21,25
Sıvas 2-7	20,01
Demiryolu 1	20,08
Demiryolu 2	19,62
Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası	113,—
İş Bankası hâmiline	13,50
Aslan Eskişehir Müttehid Çimento	6,50

Zayi — 8272 numaralı şoförlük ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan zayiin hükmü yoktur.

Emin Baysal

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: **HİKMET MÜNİF ÜLGEN**
Cumhuriyet Matbaası

Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğü Eksiltme ve İhale Komisyonundan:

1 — Açık pazarlıkla eksiltme ve ihalesi yapılacak olan 35 forma tahmin olunan Belediyeler istatistiğinden 500 nüsha bastırılacaktır.

2 — 16 sahifelik beher formasına 70 lira üzerinden 2450 lira fiat tahmin olunmuştur. % 7,5 hesabile 184 lira muvakkat teminat verilmesi şarttır.

3 — Eksiltme 15 eylûl 943 çarşamba günü saat 15 te Umum Müdürlük binasında toplanacak olan komisyonda yapılacaktır. (8238)

ORTA MEKTEB MEZUNLARINA
Hayvan Sağlık Memurları ve Nalband Mektebi Müdürlüğünden:

Tahsil müddeti iki ders yılından ibaret mektebimizin hayvan sağlık memurları kısmına, orta mekteb mezunlarının kayıd muamelesine başlanmıştır. Tafsilâtlı kabul şartları vilâyetlerde veteriner müdürlüklerinde, kazalarda veterinerliklerde ve İstanbulda Selimiyede mektebden öğrenilir. (6476)

İstanbul Defterdarlığı ilânları

Mükellefin adı	Mevkii, mahallesi, sokağı	Kapı No.	Cinsi ve hissesi	Tamamının mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Teohari Kampe	Beşiktaş, Kuruçeşme Yenimahalle	14	Kârgir ev 3/5	1944	88

Kulekapı Maliye şubesine varlık vergisinden borclu Teohari Kampenin yukarıda mevkii, cinsi ve evsafı yazılı gayrimenkulü, Tahsili Emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 6/9/943 pazartesi günü saat 16 da ve kat'î ihalesi de 16/9/943 perşembe günü saat 16 da yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Beşiktaş Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8361)

Mükellefin ismi	Semt veya kazası	Mahallesi, sokağı	No.	Cinsi	Tamamının kıymeti	Hissenin teminatı	Hissesi
Mişon Yaşova Kazar	Beyoğlu	Şahkulu İlkbelediye	17	Kârgir ev	4536	256	3/4

Eminönü şubesine borclu Mişon Yaşova Kazar'in birlikte ikamet ettikleri kardeşlerile beraber 3/4 hissesinin mutasarrıf olduğu Röbekaya 3600 lira mukabilinde ipotekli bulunan yukarıda yazılı emlâkin ipotek bedeli satış bedelinden ödenmek üzere 23/9/943 perşembe günü saat 16 da birinci müzayedesi. 4/10/943 pazartesi günü saat 16,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beyoğlu kazası Kaymakamlığı idare heyetine müracaatleri ilân olunur. (8464)

Mükellefin ismi	Kazası mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Yuvan oğlu Eftat ve Petro Kara Eftimoğulları	Bakırköy Zeytinlik	Eski Baruthane Yeni Fişekhane	30	Kârgir Ev	1536	116	Tamamı
»	»	»	32	»	1536	116	»
»	»	»	34	»	1536	101	hisse 7/8
»	»	»	36	»	1536	101	
»	»	»	38	»	1536	101	

Eminönü şubesine borclu Yuvan oğlu Eftat ve Petro Kara Eftimoğullarının mutasarrıf oldukları yukarıda yazılı emlâklerinin 10/9/943 cuma günü saat 14,30 da birinci müzayedesi 20/9/943 pazartesi saat 14.30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Bakırköy Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8465)

1 — Samatya Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen Koço Kostanın Kazlıçeşmede Demirhane caddesinde 105 sayılı doğrama imalâthanesinde haczedilen 25 kalem doğramacılığa aid eşya,

2 — Mercan Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen Yaşuva Sabanın Bahçekapı Emirname sokak 4 No.lı depoda haczedilen Emlâk ve Eytam Bankasına ipotekli İngiliz kadın şayak mantoluk ve paltoluk kumaş vesair 25 kalem eşya.

3 — Beyazıd Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen Salamon Morenonun Nişantaşı Rumeli caddesi Güven apartımanının 9 numarasında haczedilen ev eşyası.

4 — Beyazıd Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen İspiro Gloridisin Yedikule İmamhüseyin sokak 6 No.lı ikametgâhında haczedilen ev eşyası,

5 — Beyazıd Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen Mıgırdıç Cezveciyanın Üsküdar Yenimahalle Pazarbaşı Karamanlı sokak 60 No.lı ikametgâhında haczedilen piyano, dikiş makinesi vesair ev eşyası.

6 — Yenicami Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen ithalâtçı Sezar Şaşatinin Şişli Halâskârgazi caddesi 296/1 numaralı Niko apartımanında haczedilen 71 kalem ev eşyası.

7 — Hocapaşa Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen Asaf Nuri Maltanın Maçka Teşvikiye caddesi İmren apartımanının 137/1 ve Erenköy Bağdad caddesinde 306 numaralı ikametgâhında haczedilen ev eşyaları.

31/8/943 salı günü saat 10,30 da mahallerinde Tahsili Emval kanunu mucibince alenî müzayede ile satılacağından talib olanların mezkûr gün ve saatte yukarıda yazılı mahallerde hazır bulunacak icra memuruna müracaatleri ilân olunur. (8387)

Mükellefin adı	Mevkii, mahallesi, sokağı	Kapı No.	Cinsi ve hissesi	Tamamının mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Hiristo Hakanoğlu	Beyoğlu Galata Bereketzade Mah. Kemeraltı Cad.	31	Dükkân 15/120	1800	17
»	» » Yonca sokak	18-20	Apartıman ve mağaza 1/2	6120	230
»	Galata Yenicami Mah. Fermeneciler sokağında	60	Dükkân 3/12	2160	41

Galata Maliye şubesine varlık vergisinden borclu Hiristo Hakanoğlunun yukarıda mevkii, cinsi ve evsafı yazılı gayrimenkulleri Tahsili Emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 27/9/943 pazartesi günü saat 16 da ve kat'î ihalesi de 7/10/943 perşembe günü saat 16.30 da yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Beyoğlu Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur (8360)

Mükellefin adı	Mevkii, mahallesi, sokağı	Ada	Parsel	Kapı No.sı	Mesahası M2.	Cinsi ve hissesi	Tamamının mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Yusuf İzzeddin varislerinden Cavidan ve Tazende	Beyoğlu Harbiye mahallesinin Dolmabahçeye uzanan ve bostanlarla bahçıvan odalarını muhtevi olan ve içinde dere akan malûm saha	779	3		(14325)	Dutluk, tarla 27193/220400	(10743,75)	102
»	» »	787	1	5	(19252)	Ahşab barakayı müştemil dutluk bahçesi 383/3200	(14224,50)	131
»	» »	768	4	4 4/1 4/2 4/3 4/4	(32978)	İcareli ahır ve odaları olan bostan 383/3200	(24550)	223
	Kadirgalar geçidi	768	5	4 6 8 4/10	(15338)	Küçükçiftlik parkı 383/3200 (Bostan kuyularile ağaclı bahçe ve 2 ahşab ev)	(20800)	187
»	Beyoğlu Şahkulu mahallesi Galibdede			29		Odalı kârgir dükkân 1521/1600	(3744)	268
»	Tophane Kılıcalipaşa mahallesi Vapuriskelesi caddesi			23 23/1		Odaları müştemil mağaza 3021/3200	(4320)	306
»	» » ve Mescid sokağında			2. 4. 6. 4. 6		4 dükkânlı kârgir ev 1421/1600	(5400)	360

Tarlabaşı Maliye şubesine varlık vergisinden borclu Yusuf İzzeddin varislerinden Cavidan ve Tazendenin yukarıda mevkii, cinsi ve evsafı yazılı gayrimenkulleri Tahsili Emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 14/9/943 salı günü saat 16 da ve kat'î ihalesi de 24/9/943 cuma günü saat 16,30 da yapılacaktır. Yukarıda evsafı gösterilen arsalara aid krokiler alâkadar olacaklara gösterilmek üzere Beyoğlu Kazası İdare Heyetine tevdi kılınmıştır. Taliblerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte mezkûr Kaza İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8363)

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Belediye ihtiyacı için alınacak olan azamî 500 ve asgarî 266-300 ton motörin on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeğe konulmuştur.

2 — Asgarî muhammen bedeli 71635 lira 80 kuruştur.

3 — Teminatı 4831 lira 79 kuruştur.

4 — İhalenin icrasından ve mukavelenin tanziminden ve taahhüdün ifasından doğacak kazanç ve fevkalâde zam ve bütün vergileri ve Noter harç ve masrafları ve damga resimleri ve banka teminatı mektubları, masrafları, belediyeye ve diğer masrafları ve harçlar müteahhide aiddir.

5 — Bu işin 3/9/943 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartnamesini görmek istiyenlerin hergün encümen kalemine müracaatleri. İsteklilerin de 2490 numaralı kanuuun 32 nci maddesi sarahati dairesinde tanzim edecekleri teklif mektublarını ihale günü olan 3/9/1943 cuma günü saat ona kadar Belediye dairesinde müteşekkil encümene vermeleri. (8213)

P. T. T. Fabrikasından:

Sirkecide Salkımsöğüdde olan fabrikamızda çalıştırılmak üzere ince tesviyeci, kaba tesviyeci, tornacı, sıcak demirci, soğuk demirci, birinci sınıf mobilya marangozu ve birinci sınıf sarı ve maden dökümcüsü alınacaktır.

Taliblerin her iş günü Fabrika Müdürlüğüne müracaatleri. (8292)

Yüksek Mühendis Okulu Satınalma Komisyonundan:

Okulumuza 1943 - 44 senesi için 4000 kilo sadeyağ alınacaktır. Beher kilosunun fiatı 440 kuruştur.

Bedel tutarı 17600 ve ilk teminatı 1320 liradır. İhalesi 26/8/943 tarihinde saat 11,30 da yapılacaktır. Fazla bilgi istiyenlerin okula müracaatleri. (7778)

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Beher kilosuna 249 kuruş fiat tahmin edilen evsafile şartnamesine uygun 10.700 kilo turyağı 9/9/943 perşembe günü saat 15 te İstanbul - Taksimde Jandarma Satınalma Komisyonumuzda kapalı zarf eksiltmesile ihale edilecektir. Muvakkat teminat 1998 lira 23 kuruştur.

Şartname hergün 134 kuruş bedel karşılığında Komisyonumuzdan verilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile teminat makbuz veya mektublarını muhtevi kapalı zarf teklif mektublarını ihale vaktinden bir saat evveline kadar Komisyonumuza vermeleri. (8189)

NAKLİYE İŞİ

MALİYE VEKÂLETİNDEN:

İsveçteki fabrikalarından veya Stettinden Svilingrad yolile Sirkeciye getirilecek BİN ilâ BİN SEKİZ YÜZ ton bobin ve balya halinde kâğıdın nakliyesi pazarlıkla ihale edilecektir.

İsteklilerin on bir bin dört yüz yetmiş beş (11475) liralık teminat mektubile birlikte 11/9/1943 cumartesi günü saat 11 de Ankarada Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti binasında Devlet Kırtasiye ve Matbua İdaresine müracaatleri. (8441)

İstanbul Belediyesi İlânları

Tahmin bedeli	İlk teminatı	
7114.00	533,55	Karaağac Müessesatı Buz Fabrikası elektrik motörlerinin tamiri için alınacak 12 kalem malzeme.
9097,80	682.33	Hastanelerle Konservatuvar yatı okulunun yıllık ihtiyacı için alınacak 3540 kilo reçel.
9314,34	698,58	Hastanelerle Konservatuvar Yatı okulu ve Darülaceze Müessesesinin yıllık ihtiyacı için alınacak 2317 kilo tereyağı.

Tahmin bedellerile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhaleleri 2/9/943 perşembe günü saat 15 te Daimî Encümende yapılacaktır.

Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarile 2490 No.lı kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 te kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (8138)

Kazanc vergisi mükelleflerine

İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN:

1943 malî yılı kazanc vergisi fevkalâde zamlarını bu ay sonuna kadar vermiyenlerden bu zamlar % 10 ceza ile tahsil edilecektir. (8439)

Yüksek Mühendis Okulu Müdürlüğünden:

Okulumuza 20 şer lira aslî maaşlı iki kâtib alınacaktır. İsteklilerin yaşları 30 dan yukarı olmamak üzere lise mezunu olmaları (olgunluk şart değildir) fiilî askerlik ödevlerini yapmış bulunmaları, yüksek okullar talebeliği ile ilgili olmamaları ve sür'atle daktilo yazabilmeleri lâzımdır. Eşid şartlar altında lisan bilenler tercih edilecektir. Seçme sınavı 26/8/943 perşembe günü saat 10 da yapılacaktır. Arzu edenlerin 25/8/943 akşamı saat 16 ya kadar dilekçelerile müsbit evrakını ve dört aded fotograflarını nöbetçi idare memurluğuna vermeleri ilân olunur. (8346)

Zayi

İspanya hükûmeti pasaportumu ve vesikamı zayi ettim. Yenilerini çıkartacağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

İspanya tebaasından Norberto Leibovitz, Galata, Fermeneciler 74

BULANA MÜKÂFAT

23/8/943 tarihinde Kalamış vapurunda veyahud Köprü civarında içinde para bulunmayıp nüfusumu havi cüzdanımı düşürdüm, bulana, aşağıdaki adrese getirdiği takdirde iyi bir mükâfat verilecektir. İstanbul Hasırıskelesi Tuzcular No. 21 Y. KEŞİŞOĞLU

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Muhtelif sokaklarda asfalt yollar üzerinde yapılacak tamirat ve kaplama işlerile şose inşaatı on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeğe konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 75199 lira 45 kuruştur.

3 — Teminatı 5009 lira 97 kuruştur.

4 — Bu işin 3/9/943 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartname, keşif cetveli vesairesini görmek istiyenlerin hergün encümen kalemine müracaatleri ve isteklilerin de 2490 numaralı kanunun 32 nci maddesi sarahati veçhile tanzim edecekleri teklif mektublarını ihale günü olan 3/9/943 cuma günü saat 10 a kadar Belediye Dairesinde müteşekkil encümene vermeleri. (8214)

Devlet Demiryolları 8 inci İşletme Komisyonundan:

Mecmuu 41370 lira muhammen bedelli 34930 kilo ikinci hamur beyaz ve 7000 kilo gazete kâğıdları şartnamesi veçhile mubayaa edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 3/9/943 tarihinde saat 16 da İzmir - Alsancakta İşletme binasında komisyonumuzca yapılacaktır.

İsteklilerin 3102 lira 75 kuruşluk muvakkat teminat makbuzlarile teklif mektublarını aynı gün saat 15 e kadar Komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Şartnameler İdaremizin İzmir, Ankara ve Sirkeci veznelerinden 207 kuruş bedel mukabilinde alınabilir (8089)

T. B. M. M. İdare Heyetinden:

1 — Meclis polis memurlarile müstahdemin ve hademelerine yaptırılacak elbiselerin dikiş ve işçiliği için açılan kapalı zarf eksiltmesine iştirak edenlerin aranılan şeraite riayet etmedikleri anlaşıldığından 1 Eylûl 943 Çarşamba günü saat 15 de aynı şerait dahilinde pazarlıkla ihale edilecektir.

2 — Hepsinin muhammen bedeli 2800 lira olup muvakkat teminat 210 liradır.

3 — Pazarlığa girecekler bu gibi teahhüd işlerini hüsnü suretle ifa ettiklerine dair vesaiki ve Ticaret Odasının 1943 sicil varakasını beraberlerinde getirmek mecburiyetindedirler. (8212)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli (21000) yirmi bir bin lira olan (3000) üç bin kilo hayvanî kıl (7 eylûl 1943) salı günü saat (16) on altıda Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1575) bin beş yüz yetmiş beş liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (15) on beşe kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8211)

Türk Maarif Cemiyeti Ankara - Yenişehir Lisesi Müdürlüğünden:

İlk, orta ve lise kısımlarına kız, erkek yatılı ve yatısız talebe kaydına 13 ağustos 1943 cuma günü başlanacak ve 31 ağustos 1943 salı günü son verilecektir. Eski talebenin de bu müddet zarfında behemehal taksitlerini vererek kayıdlarını yenilemeleri lâzımdır. Aksi takdirde yerlerine yeni talebe alınacaktır. (7992)

OSMANLI BANKASI

30 eylûl 1942 tarihindeki vaziyet

AKTİF	Sterlin	Ş.	P.
Hisse senedlerinin ödenmesi istenmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve bankalarda bulunan paralar	9.339.734	7	—
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	7.555.000	—	—
Türkiye ve İngiltere Hükûmetleri Hazine Bonoları	7.186.842	14	8
Tahsil olunacak senedler	2.298.636	11	8
Cüzdanda bulunan kıymetler	2.863.709	3	11
Borclu cari hesablar	9.528.661	17	10
Rehin mukabilinde avanslar	2.661.196	14	3
Kabul yolile borclular	168.645	14	8
Gayrimenkul mallar ve mobilya	493.447	19	9
Müteferrik	140.053	10	11
	47.235.928	14	8

PASİF	Sterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ayrılan ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Tedavülde bulunan banknotlar	339.434	7	11
Görüldüğünde ödenecek senedler ve vadeli senedler	243.811	19	10
Alacaklı cari hesablar	33.898.069	3	5
Vadeli bonolar ve cari hesablar	533.657	12	2
Kabuller	168.645	14	8
Müteferrik	802.309	16	8
	47.235.928	14	8

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur.
Umum Muhasebe Şef muavini
A. A. MAYER

Türkiye Umum Müdürü
PH. GARELLI